

{ Machovec, Milan / Machovec o Ježíšovi }

Jistá zvláštnost a podivnost Machovcova spisu spočívá v tom, že je kupodivu blízký teologii v jedné podstatné věci: přechází zcela volně od tzv. historického Ježíše (spíše bychom mohli říci od skutečného Ježíše) k Ježíšovi kerygmatickému, tj. Ježíšovi zvěstovanému. Ježíš, který skutečně žil a působil v určité poměrně krátké době, je pozoruhodnou postavou, mající kořeny nejen v tehdejší izraelské společnosti, ale také a především v jisté mimořádné, jedinečné izraelské tradici, na kterou jednak navazuje, ale kterou také rozvíjí a dovádí do nových důsledků. A tento Ježíš byl určitým způsobem jednak už svým okolím, ale potom i svými přibývajícími přívrženci jistým způsobem též chápán, interpretován a také představován. Už bylo velmi případně řečeno, že se tak z Ježíše jako svědka víry stal „předmět“ víry. To však s sebou nutně přinášelo hlubokou proměnu, restrukturuaci a dalekosáhlé přeznačení samotné víry jakožto nesmírně závažného fenoménu, který si musíme velmi důkladně objasnit. Naše potíže spočívá především v tom, že víra jakožto akt spolehnutí na spolehlivé, které však zůstává odděleno ode všeho, co lze vidět, slyšet, hmatat a s čím se lze přímo setkat jako se skutečností a se jsoucny, takže je zakázáno si o tomto veskrze spolehlivém dělat jakékoliv obrazy i představy, se náhle proměňuje v jakousi naprosto jinou „víru“ prostě tím, že „předmět“ této víry je jednoznačně určen jako cosi skutečného, jednou nastalého, vcelku se odehravšího, inkarnovaného, vtěleného. Dějinně to tváří v tvář stále mocné, i když již hodně upadlé řecké zpředměťující pojmovosti bylo nezbytné, ale musíme-li mít pro to pochopení, neznamená to ještě zdaleka důvod k souhlasu či dokonce k ospravedlnění. (21.6.91)

(Praha, 910621-2.)